

Lenin- museosta Totalitarismin uhrien museo

Yleiskuva Lenin-museon Lenin ja Suomi -salista, jossa Manizerin Lenin-patsas. Museon arkistokuva.

Soviet Story – Kertomus Neuvostoliitosta – on latvialaisen Edvins Snoren dokumenttifilmi, joka on kiertänyt useilla paikkakunnilla Suomessa. Dokumentti muistuttaa, ettei Venäjä ole koskaan tehnyt tiliä neuvostotalitarismin aikaisista aggressioista ja hirmutöistä.

Totalitarismin uhrien määrä on valtaisa, vähintään kymmeniä miljoonia ihmisiä. Suomessa on neuvostotalitarismin käynnistäjälle, Leninille, omistettu museo, mutta ei järjestelmän uhrien museota. On tarpeen siirtää näkökulma uhrien puolelle.

Pro Karelia ry teki Tampereen Soviet Story ja sotasyllisyys –tilaisuudessa ehdotuksen Lenin-museon nimen muuttamisesta Totalitarismin uhrien museoksi. Museon johtaja Aimo Minkkiseltä kyseltiin tämän ehdotuksen herättämiä ajatuksia. Haastattelussa AM tarkoittaa Aimo Minkkistä ja VS Karelia Klubi -lehden päätoimittajaa Veikko Saksia.

**"On tarpeen siirtää
näkökulma uhrien puolelle".
- Pro Karelia ry**

Pro Karelia ry

PRO KARELIAN MUUTOSEHDOTUS

*Venäjä ja Suomi
edustavat
historiansa osalta
akselin vastakkaisia päitä:
hyökkääjä ja uhri.*

TAMPEREEN LENIN-MUSEO on määritelty toimintansa seuraavasti: Museon alkuperäisenä tehtävä oli esitellä Leninin elämää ja aatteita. Tehtäväkenttä on laajentunut kokonaisen historiallisen aikakauden eli reaalisoialismin neuvostoaajan esineistön, dokumenttien ja symbolimaailman taltioimiseen, tutkimiseen ja esillepanoon.

Museossa tuodaan tutkimuksen, näyttelyiden ja seminaarien avulla esille Leninin ja bolshevismien merkitystä viime vuosisadan poliittisena ilmiönä.

Pari vuosikymmentä sitten Neuvostoliitossa oli Lenin-museoiden verkosto. Sen tehtävänä oli propagoida valtionuskonttoa korvaavaa Lenin-kulttia. Tampereen museo on nyt maailman ainoa vakituisesti auki oleva Venäjän ulkopuolinen Lenin-museo.

Suuren muutoksen aika Neuvostoliiton sortumisen jälkeen jatkuu. Yhä useampi maa on ryhtynyt korjaamaan vanhoja aggressioita. Tätä suuntausta edustavat selkeästi mm. Euroopan neuvoston resoluutio 25.01.2006 totalitaristien kommunistihallintojen rikosten tuomitsemisesta ja Euroopan unionin resoluutio 02.04.2009 totalitarismien tuomitsemisesta.

Venäjä ja Suomi eivät ole tehneet aitoa tilitystä historiastaan. Ne edustavat historiansa osalta akselin vastakkaisia päitä: hyökkääjä ja uhri. Hyökkääjän tilinteko puuttuu, mutta niin puuttuu uhrinkin tilinteko.

Leninin rakentaman ja Stalinin pääosin toteuttaman hirmuhallinnon, Neuvostoliiton, pesänselvitys historiastaan on täysin tekemättä. Se on suunnaton rasite, joka estää Venäjän aidon kehityksen.

Suomen pesänselvitys on päinvastainen, mutta silti tekemättä. Suomi ei vielääkään rohkene selkeästi tuoda esille, ettei se ollut sotaan syyllinen, vaan uhri. Sotasyllisinä tuomittujen poliittisten johtajien tuomiot ovat yhä purkamatta. Vallalla on yhä kylmän sodan ajasta

juontava vaikeneminen, kanonisointi ja suomettuminen. Avoimet haavat ovat suuri rasite henkiselle kehitykselle.

Lenin-museon nimi ja toimiala osaltaan kahlitsevat suomalaisia. Esitämme, että museon nimi muutetaan Totalitarismin uhrien museoksi. Totalitarismi tässä yhteydessä tarkoittaa neuvostotalitarismia. Esitämme, että museolle määritetään suomalaisesta näkökulmasta neljä päätoimialuetta:

1. Totalitaristisen neuvostohallinnon rikosten selvittäminen sekä uhrien muistaminen lähinnä virtuaali-tekniikan keinoin. Uhrien muistolle pyhitetyn hiljentymis- ja muistohuoneen toteuttaminen;

2. Totalitarismin rikoksia, niiden vaikutuksia ja korjaamista selvittävän tutkimus- ja tiedotustoiminnan aktivointi ja suuntaaminen;

3. Totalitarismin uhrien ja heidän jälkeläistensä tukeminen eri muodoissa ensisijaisesti tiedotuksen keinoin heidän hakiessa oikeuttaan;

4. Leninin ja Stalinin elämätyön monitahoinen tarkastelu erityisesti neuvostotalitarismin kehittämisen, toteuttamisen ja johtamisen näkökulmasta.

Luottamus on kaiken inhimillisen toiminnan perusta. Vain rikkonut osapuoli voi luottamuksen palauttaa luottamusta herättävillä toimillaan.

Niillä yhteiskunnilla, jotka laiminlyövät menneisyytensä ja yrittävät väärentää historiansa, ei ole tulevaisuutta. Eurooppa ja Venäjä tarvitsevat globaalissa kilpailussa toisiaan.

Totalitarismin uhrien museon tehtävänä on tukea sekä Venäjän että Suomen toimia niiden pyrkiessä täysin eri lähtökohdista löytämään aidosti toisensa. Suurin este kummankin maan todelliselle henkiselle vapautumiselle ja kehittymiselle on pyrkimys piilottaa neuvostotalitarismin rikokset seurauksineen.

Tampereella 20.04.2009

PROKARELIA
QUOUSQUE TANDEM!

Veikko Saksi, pääsihteeri

TÄTÄ EHDOTUSTA TUKEVAT:

TYKISTÖPRIKAATIN KILTA RY
MATTI SOINI, PUHEENJOHTAJA

TAMPEREEN SEUDUN TYÖKISTÖKILTA RY
YRJÖ INKINEN, PUHEENJOHTAJA